ПАХТА УЧУН КУРАШ—УМУМХАЛҚ ИШИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 212 (6330).

1 НОЯБРЬ ЧОРШАНБА

1978 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Ильич номли колхоз заршунослари Бўка районида биринчилар қатори давлатга пахта сотиш халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажардилар. Бунда Худойберган Раҳимбердиев бошлиқ бригаданинг ҳиссаси катта бўлди. Суратда: (чапдан) бригада аъзоси Манноп Мусурмонқулов, бригада бошлиғи Худойберган Раҳимбердиев ва механизатор Александр Земель ўртоқлар бригада хирмонида.

И. Тўлисбоев фотоси.

Х. ТУРСУНҚУЛОВ НОМЛИ КОЛХОЗ МАРРАДА

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини оғишмай амалга ошираётган Янгийўл районидаги Х. Турсунқулов номли колхоз аъзолари районда биринчи бўлиб давлатга пахта сотиш йиллик планни бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти беришди. Мавжуд 1350 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32,5 центнердан хирмон кўтарилди. Она-Ватанга 4400 тонна «оқ олтин» ҳадя этилди. Етиштирилган жами ҳосилнинг 1800 тоннаси терим машиналари бункеридан тўкилди. Мавжуд 20 терим агрегатининг ўртача иш унуми 90 тоннани ташкил этмоқда. Шуниси қувончлики, йиллик план ўтган йилдагига нисбатан 21 кун аввал бажарилди.

Эришилган ғалабага Т. Муродов, З. Наврўзов, С. Эсонбоев, Е. Сарибоев етакчилик қилаётган бригада пахтакорлари муносиб ҳисса қўшдилар. Бу коллективларда ҳосилдорлик 35—40 центнерга етказилди. Механизаторлар ўртасидаги мусобақада Р. Тўхтаев, П. Тожибоев, Т. Муқимбоев ўртоқлар пешқадамлик қилишаётир. Уларнинг ҳар бири шу кунгача 105—110 тоннадан пахта теришди.

Хўжалик далаларида йиғим-терим қизғин давом эттирилмоқда. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан пахтакорлар яна давлатга 1000 тонна пахта етказиб бериш ва ҳосилдорликни гектар ҳисобига 40 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

•

Шунингдек, райондаги Ленин номли колхоз пахтакорлари ҳам йиллик планни бажардилар. Улар мавжуд 1464 гектар ернинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил кўтаришди. Давлат қабул пунктларига 4600 тонна юқори сортли «оқ олтин» етказиб берилди. Колхозчилар уруғлик пахта тайёрлаш йиллик планини ҳам анча ошириб адо этдилар.

Хўжаликда етиштирилган ҳосилнинг 2500 тоннаси терим машиналари билан йиғиштириб олинди. Мавжуд 28 терим агрегатининг ҳар бири билан ўртача 85 тоннадан пахта терилди. Механизаторлар ўртасидаги мусобақада А. Ўсаров, Т. Нишонбоев, Б. Рихсибоев, А. Қўчқоровлар пешқадамлик қилаётирлар.

Айни кунларда пахтазорларда йиғим-терим жадал суръатлар билан давом эттирилаётир. Хўжалик далаларида 26 та пахта териш машинаси, 11 та кўсак териш, 16 та кўсак чўвиш машиналари тўла қувват билан ишлаб турибди. Пахтакорлар ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш учун курашаётирлар.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

ЯНА БЕШ ЦЕНТНЕРДАН «ОҚ ОЛТИН» ТОПШИРАМИЗ

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини оғишмай амалга ошириш учун курашаётган колхозимиз аъзолари улкан зафар кучишди. Пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан олдин ортиғи билан бажардилар. Ҳар гектар ердан салкам 32 центнерга етказилиб, ҳосил йиғиштириб олинди. Ўктам Рисқулов бошлиқ бригада аъзолари ҳалол меҳнат қилишиб, 90 гектар ердан баракали хирмон кўтаришди. Улар шу кунга қадар ҳар гектар ердан салкам 42 центнерга етказиб пахта топширишди. Ҳасан Эрмеков, Абдунаби Арслонов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзоларининг ҳар гектар ердан йиғиштириб олган «оқ олтин»лари 36 центнерданга тўғри келди.

Колхоз правлениеси техникадан самарали фойдаланишга эътиборни кучайтирган эди. Шу туфайли ҳам терим машиналари тўла қувват билан ишлади. Оқибатда топширилган ялпи ҳосилнинг 2621 тоннаси «зангори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олинди. Исмат Норбоев, Абдувоҳид Бегалиев, Анорбой Жўраев каби «зангори кема» капитанлари бункерлардан 120 тоннага етказиб «оқ олтин» тўкишга эришдилар.

Ҳали даламизда ҳосил кўп. Колхозчилар ва механизаторлар республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига амалий жавоб бериб даладаги ҳосилнинг бир граммини ҳам нес-нобуд қилмай, тезроқ йиғиштириб олишга аҳд қилдилар.

Биз социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб пландан ташқари ҳар гектар ердан беш центнерданга пахта сотиш ва ялпи ҳосилни 3700 тоннага етказиш учун астойдил курашмоқдамиз.

И. ҲАЙДАРОВ,
Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг раиси.

3000 ТОННА ПАХТА

РЕСПУБЛИКАМИЗ партия ва ҳукуматининг Мурожаатига амалий иш билан жавоб берган Бўка районидаги Фрунзе номли колхоз маррага етди. 910 гектар ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Давлатга сотилган 2530 тонна пахтанинг 2200 тоннаси машиналарда терилди.

Зиё Ортиқов, Акмал Давидов, Турсунмат Ўташев каби илғор бригадалар ҳар гектар ердан 30—33 центнердан хирмон кўтаришиб, планни бажаришга муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Ҳосилни тез ва сифатли йиғиштириб олишда Саттор Ўринбоев, Расул Ўринбоев, Абдуқодир Дадабоев, Марҳабо Тўрақулов каби «зангори кема» капитанлари жасорат кўрсатишди. Улар бункерлардан 120—160 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар.

Колхозда план бажарилгандан кейин ҳам суръат бўшашмаётир. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 32 центнерга етказиш учун қизғин кураш бормоқда.

МАШИНАЛАР МАДАДКОР

Чиноз районидаги Энгельс номли колхоз пахтакорлари ҳам маррага етдилар. Хўжаликнинг мавжуд 760 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30,2 центнердан «оқ олтин» ҳосили йиғиштириб олинди. Ялпи ҳосилнинг 1300 тоннаси «пўлат этак»лардан тўкилди.

Саидкарим Дилдабеков бошчилик қилаётган бригада аъзолари, айниқса, мўл ҳосил етиштирдилар. Улар шу кунгача ҳар гектар майдондан 41,8 центнердан хирмон кўтариб, зиммаларидаги юксак социалистик мажбуриятни ҳам ортиғи билан адо этишди. Давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарган Абдували Машрабов, Рисбек Саксонбеков ўртоқлар бошлиқ бригадалар пахтакорлари ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар.

Механик ҳайдовчилардан Ўрмон Туленов, Кубей Мингжасаров, Жаббор Бухорбоевлар ўз агрегатларини юксак унум билан ишлатиб, хирмонга барака киритишди.

Х. СУЛАЙМОНОВ.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

МАЖБУРИЯТ ОКТЯБРЬ БАЙРАМИГАЧА

ҒАЛАБА. Димитров номли колхоз пахтакорлари бу йил мўл ҳосил етиштирдилар. Улар шу кунгача мавжуд 1530 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36,5 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, давлатга пахта сотиш йиллик халқ хўжалик планини бажаришди. Она-ватан хирмонига 5600 тонна юқори сортли «оқ олтин» армуғон этилди.

Хўжаликнинг Меун Цой етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари 98,8 гектар майдонда ҳосилдорликни 41,1 центнерга етказдилар. М. Азимбоев, С. Самиқулов, И. Эргашев, К. Эргашев етакчилик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик 39—40 центнерни ташкил этди.

Етиштирилган ҳосилнинг 4942 тоннаси «пўлат этак»лардан тўкилди. Илғор механик-ҳайдовчилардан Борис Ким, Захар Югай, У. Жуманов, К. Алимқулов, Т. Назаров, Ҳ. Қодирбоев, С. Тожибоевлар ўз агрегатларини юксак унум билан ишлатиб, 125—150 тоннадан пахта теришди.

Хўжалик пахтакорлари пахта ҳосилини нес-нобуд қилмай териб олиб, зиммаларидаги юксак социалистик мажбуриятни Улуғ Октябрь байрамигача бажаришга аҳд қилганлар.

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАЙМИЗ

Районимиз меҳнаткашлари барча совет кишилари сингари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 61 йиллигини муносиб кутиб олиш учун далаларда, боғларда, фермаларда ўзаро мусобақани авж олдирган ҳолда ишламоқдалар.

Зарбдор йилда чорвачилик ва деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш учун ғайрат ва шижоат кўрсатмоқдалар. «Кумуш тола» плани ва юксак социалистик мажбурият шараф билан адо этилди. Давлатга 10200 тонна ўрнига 12568 тонна пилла сотилди.

Районимиз деҳқонлари эл дастурхонига кўплаб мева ва сабзавот маҳсулотлари тортиқ қилдилар. Планда кўзда тутилган 10300 тонна ўрнига қарийб 15 минг тонна сабзавот топширилди.

Бу ютуққа кўпгина хўжаликлар салмоқли ҳисса қўшдилар. Айниқса Усмон Юсупов номли колхоз миришкорларининг муваффақияти, алоҳида таҳсинга сазовордир. Совхозда сабзавот экинлари экиш ва парвариш қилиш, ҳосилни йиғиштириб олиш уюшқоқлик билан ўтказилди. Натижада 2181 тонна ўрнига 3500 тонна сабзавот сотилди. Охунбобоев номли совхознинг шаҳарликларга етказиб берган сабзавот миқдори 2500 тоннадан ошиб кетди. «Коммуна», «Гулистон», «Ленинский путь» колхози деҳқонлари ҳам юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Бу йил хўжаликларда картошкадан ҳам юқори ҳосил етиштирилди. Район бўйича планда кўзда тутилган 7200 тонна ўрнига 7400 тонна картошка сотилди. Кечки картошкадан ҳам мўл ҳосил олиш кўзда тутилмоқда: 1250 гектар майдоннинг ҳар гектаридан кам деганда 120—130 центнердан хирмон кўтарилади. Айниқса, Охунбобоев номли совхоз картошкачиларининг меҳнати самарали бўлаётир. Улар пландаги 2700 тонна ўрнига 3200 тонна картошка етказиб бердилар. «Ўзбекистон», «Правда» ва «Ленинобод» колхозларида ҳам картошка хирмони баракали бўлди.

Бу йил соҳибкорларимиз ҳам ажойиб ғалабаларни қўлга киритдилар. Боғ-роғларда мева ва узум ҳосили сероб бўлди. Уларнинг ҳиммати, ғайрати туфайли 13300 тонна ўрнига 14800 тонна сар хил ва сифатли узум топширилди. 4600 тонна ўрнига 4900 тонна мева етказиб берилди.

Жуда кўп боғбон ва соҳибкорларимиз илғор фан ютуқлари ва тажрибаларини ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий этиб, юқори ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Масалан, «Паркент» совхозидан ўртоқ М. Саидкаримов бошлиқ бригада коллективи 97 гектар ернинг ҳар гектаридан 125 центнердан ҳосил олди. Давлатга салкам 1000 тонна узум топширди. Охунбобев номли совхоздан Абдулла Абдураҳмонов бошлиқ бригада соҳибкорлари ҳам ўзаро социалистик мусобақада яхши натижаларга эришдилар. Бригада коллективи 10 гектар ернинг ҳар гектаридан 172 центнердан сабзавот, 25 гектар полизнинг ҳар гектаридан 200 центнердан ҳосил йиғиб топширди.

Давлатга пилла, каноп, ғалла, сабзавот, картошка, узум ва мева топшириш планларини шараф билан адо этган азамат деҳқонларимизнинг шу кунлардаги асосий диққат-эътибори «оқ олтин»дан 32 минг тонналик хирмон бунёд этишга қаратилган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳамма колхозчиларга, совхоз ишчиларига, механизаторларга, қишлоқ хўжалик мутахассисларига республикамизнинг барча меҳнаткашларига Мурожаати хўжаликларда атрофлича муҳокама қилиб чиқилди. Мурожаат асосида янги тадбирлар белгиланди. Етиштирилган «оқ олтин» ҳосилининг сўнгги кўсакларигача нобуд қилмай йиғиб-териб давлатга топшириш, маррага тезроқ етиш учун ўзаро мусобақа авж олдириб юборилди. Деҳқонларимиз зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларини ҳеч сўзсиз бажариш учун далаларда жасорат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Ҳ. ХОЛИҚОВ,
халқ депутатлари Коммунистик район Совети ижроия комитетининг раиси.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ

«Чирчиқсельмаш» заводида Қодир Татарисов бригадаси энг юксак меҳнат унумдорлигига эришди. Коллектив аъзолари бир сменада еттита ўрнига ўнта кўрак териш машинасини йиғмоқдалар.

— Бу Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатига бизнинг жавобимиздир, — дейди бригадир. — «Ҳозирги масъулиятли кунларда республикамизнинг ҳар бир граждани... деҳқонларга ҳар томонлама ёрдам кўрсатишни... ўйлаш керак» — Мурожаатдаги бу сўзлар коллективнинг кучига янги куч қўшди.

Бригаданинг рекорди завод учун кутилмаган бир ҳол бўлмади. Об-ҳаво деҳқонларга кўпдан-кўп қийинчиликлар туғдириши равшан бўлиб қолган ёз фаслидаёқ, йиғим-терим мавсуми мураккаб шароитларда ўтиши маълум бўлиб қолгач, корхона меҳнатчилари далаларга ўтган йилгидан анча кўп техника етказиб беришга аҳд қилдилар. Барча цехларнинг, участкалар ва бригадаларнинг коллективлари муқобил планни бажариш учун курашни бошлаб юбордилар.

Бутловчи узель ва деталлар, запас қисмларнинг ортиқчаси аста-секин тўплана борди, йиғувчилар учун кенг иш фонди ҳозирланди. Завод сентябрь ойидаёқ пахтакорларга 280 та ўрнига 315 та кўрак териш машинаси жўнатди.

(ЎзТАГ мухбири).

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 31 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, бир кунда машинада терилгани, — бешинчи устун — мавсум бошидан буён).

ҒАЛАБА	0,30	104,4	—	100,85
Бўка	1,50	95,62	1,57	95,83
Ўрта Чирчиқ	1,09	92,00	0,99	94,39
Коммунистик	1,04	90,93	0,89	93,46
Янгийўл	1,13	90,53	1,75	89,29
Бекобод	1,31	89,06	1,27	80,37
Чиноз	1,70	85,79	2,05	78,11
Пискент	1,24	73,56	1,22	63,13
Оққўрғон	1,14	68,43	1,28	66,41
Область бўйича:	1,14	87,60	1,16	84,53

ЛОЙИҲА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

«Ташгипрогор» институтининг бир группа мутахассислари халқ ижоди уйи учун қуриладиган янги бино лойиҳасини қўлдан чиқардилар. Халқ ижоди уйи биносига пойдевор қўйилади.

Икки қаватли бинонинг биринчи қаватида 300 ўринли томоша зали жойлашади. Иккинчи қаватдаги хоналарда эса бадиий ҳаваскорлар ижод билан банд бўлишади. Рақс, драма тўгараклари учун энг катта хоналар ажратилади. Хоналарнинг ҳаммаси бадиий жиҳатдан юксак дид билан безатилади, яшил бурчаклар ташкил қилинади.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 30 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — дағал хашак тайёрлаш топшириғи, учинчи устун — тайёрланган дағал хашак (минг тонна ҳисобида), тўртинчи устун — дағал хашак тайёрлаш топшириғининг бажарилиши (процент ҳисобида), бешинчи устун — ўт уни ишлаб чиқариш, олтинчи устун— силос бостириш.

Калинин	45,0	46,2	105,0	102,0	99,0
Оҳангарон	100,0	91,3	91,3	100,0	96,0
Тошкент	40,0	35,5	89,0	100,0	100,0
Оққўрғон	50,0	39,7	79,4	100,0	104,0
Чиноз	78,0	61,7	79,1	112,0	88,0
Орджоникидзе	43,0	33,6	78,0	96,0	93,0
Бекобод	65,0	49,0	75,4	101,0	100,0
Ғалаба	79,0	60,0	75,0	102,0	92,0
Бўка	58,0	43,4	75,0	92,0	117,0
Пискент	44,0	32,8	75,0	100,0	80,0
Ўрта Чирчиқ	67,0	47,7	71,2	102,0	90,0
Коммунистик	100,0	69,7	69,7	94,0	99,0
Янгийўл	51,0	35,2	69,0	81,0	99,7
Бўстонлиқ	80,0	51,6	65,0	100,0	102,0
Область бўйича:	900,0	698,4	77,6	109	103,4

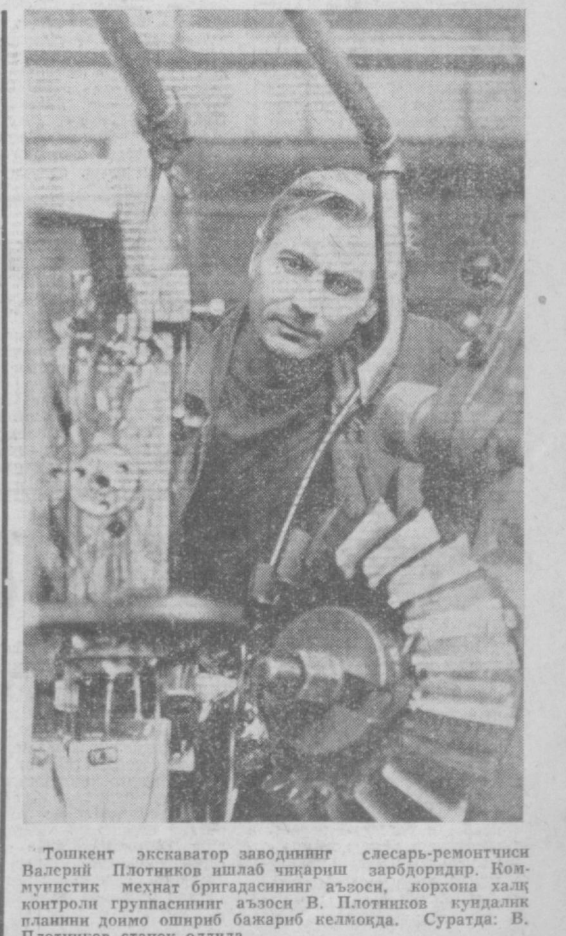

Тошкент экскаватор заводининг слесарь-ремонтчиси Валерий Плотников ишлаб чиқариш зарбдоридир. Коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси, корхона халқ контроли группасининг аъзоси В. Плотников кундалик планни доимо ошириб бажариб келмоқда. Суратда: В. Плотников станок олдида.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

ШУ КУННИНГ АСОСИЙ МАВЗУЙИ

31 октябрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида матбуот марказининг навбатдаги мажлиси бўлди. Мажлисда республика марказий газеталари, матбуот органлари, радио ва телевидение вакиллари иштирок этдилар. «Узплодоовощвинпром» раиси О. О. Олимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари Б. Олломуродов, Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрининг ўринбосари М. И. Косих пахта, ғалла, мева-сабзавот ва полиз экинлари, узум, чорвачилик маҳсулотларини йиғиштириш ва тайёрлаш қандай бораётганлиги ҳақида ахборот бердилар.

Қишлоқ хўжалиги ходимларининг фидокорона меҳнати туфайли қишлоқ хўжалик экинларидан республикада давлат планлари ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларининг бажарилишини таъминлайдиган миқдорда мўл ҳосил етиштирилганлиги қайд этиб ўтилди. Давлатга бир миллион тоннадан кўпроқ дон сотилди, мева ва сабзавот маҳсулотларини тайёрлаш муваффақиятли давом этмоқда. Шу кунларда республика пахтакорлари астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг вазифаси, деб таъкидланди матбуот марказининг мажлисида, йиғим-терим ишларининг боришини, терим илғорларининг қимматли ташаббусларини, партия ташкилотларининг ташкилотчилик ишини кенг ёритишдан, қишлоқ меҳнатчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатига қандай амалий ишлар билан жавоб қайтараётганликларини кўрсатиб беришдан иборат.

(ЎзТАГ).

ҲАММАМИЗНИНГ ЎРНИМИЗ ДАЛАДА

«БУГУНГИ КУНДА БИЗ ҲАММАМИЗ: ИШЧИЛАР ҲАМ, ИНЖЕНЕРЛАР ҲАМ, ЎҚИТУВЧИЛАР ҲАМ, ОЛИМЛАР, АРТИСТЛАР ВА ЁЗУВЧИЛАР ҲАМ, ХИЗМАТЧИЛАР ВА СТУДЕНТЛАР ҲАМ, ҲАММА-ҲАММАМИЗ ПАХТАКОРЛАРМИЗ».

(РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТИНИНГ МУРОЖААТИДАН).

Янгийўл районидаги амбулатория шифокорлари шу кеча-кундузда пахтазорларда тез-тез бўлишиб, йиғим-теримда иштирок этаётганларга намунали медицина хизмати кўрсатмоқдалар. Уларнинг ғамхўрлигидан «Партия XXI съезди» колхози аъзолари, айниқса мамнун. Суратда: фельдшер Ваҳобжон Қурбонов, медицина ҳамширалари Ҳалима Қобилжонова, Гули Мамедовалар давлатга пахта сотиш халқ хўжалик планини 120 процентга етказиб бажарган Низомали Исомов бошлиқ бригада пахтакорлари даврасида.

О. Қозоқбоев фотоси.

ДАЪВАТКОР КУЧ

«ПАХТА учун курашнинг энг масъулиятли, ҳал қилувчи шу кунларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети барча дала заҳматкашларига, республикамизнинг ҳамма меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни йиғим-теримда бор кучлари ва имкониятлари билан энг қизғин, энг фаол қатнашишга, пахта далаларидаги курашни тобора шиддат билан олиб боришга чақирадилар».

(Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатидан).

ЎША куни ҳамма далаларда одатдан ташқари кўтаринкилик, интилиш, ғайрат-шижоат жўш урди. Республика партия ва ҳукуматининг пахта далаларидаги шиддатли курашни янада оммавий тус олдиришга даъват этувчи илҳомбахш Мурожаати колхозчилар орасида яшин тезлигида тарқалиб, ҳаммани бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан кўпроқ пахта теришга руҳлантирувчи кучга айланди. Чунки, Мурожаатдаги «Шу кунларда пахта учун курашнинг ҳал қилувчи фасли бошланди. Ҳар бир кун, ҳар бир соат ҳеч қачон ҳозиргидек қадрли бўлган эмас. Шу сабабдан ҳам даладаги меҳнат — тинимсиз меҳнат, зарбдор меҳнат бўлиши даркор. Йиғим-теримда жадал суръат учун ва пахтанинг сифати учун кураш ҳамманинг ва ҳар бир кишининг энг муҳим бурчидир», деган таъсирчан сўзлар барча колхозчиларнинг қалбидан чуқур жой олган эди.

Колхоз правлениесининг раиси Йўлдош Хожиматов билан партком секретари Анвар Тошбоевлар ҳамма бригадаларни бирма-бир айланиб чиқишди. Дарҳақиқат, барчанинг оғзида шу сўз, ҳар бир колхозчи сафарбарлик кайфиятида. Айниқса, Сафар Шерматов бошлиқ бригада аъзоларининг бугунги нияти, аҳди хўжалик раҳбарларини мамнун этди.

— Мурожаатни эрталабнинг ўзидаёқ биргалашиб ўқиб чиқдик, — деди бригада бошлиғи хирмон тепасидаги бир зумлик суҳбатда. — Ёқимли ҳароратга йўғрилган илиқ дил сўзлари ҳар биримизни беқиёс тўлқинлантирди. Партия ва ҳукуматимизнинг шу ташвишли, оғир кунларда пахтакорлар кўнглини кўтариб, катта ғамхўрлик кўрсатганлиги учун амалий иш билан жавоб бериш зарурлигини ҳаммамиз юракдан ҳис этдик ва халқ хўжалик планини бугун албатта бажаришга бир овоздан қарор қилдик. Бугунги кунга планимиз 98,3 процент бўлди. Кечгача камида 2 процент миқдорида пахта терамиз.

Раис билан партком секретари бригада аҳлининг шашти баландлигига, сўзларининг устидан албатта чиқишларига қатъий ишонч ҳосил қилишиб, қўшни бригада даласига ўтиб кетишди.

Шу куни бригада даласида иш қизигандан қизиб кетди. Этак тутиб эгат ораламаган бирор киши қолмади. Ҳатто, бригада даласига кундалик эҳтиёжга зарур моллар олиб келган автолавка шофёри ва сотувчисига ҳам ҳазил-мутойиба қилишди.

Хуллас, кечаси соат 24 ларда Сафар Шерматов колхоз идорасига бригада рапортини кўтариб борди. Унда қуйидаги факт ва рақамлар қайд этилганди:

«САЛИМ АЗИМОВ бошлиқ 3-участканинг Сафар Шерматов етакчилик қилаётган 18-бригадаси аъзолари 22 октябрь куни жами 7 тонна, яъни 2,1 процент миқдорида пахта топшириб халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажарди. Ҳозиргача мавжуд 100 гектар майдондан пландаги 330 тонна ўрнига 331,5 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олинди. Бригада аҳли партия ва ҳукумат Мурожаатига жавобан ҳар гектар майдондан яна камида 10 центнердан ҳосил териб олишга қарор қилди».

Фақат бу бригададагина эмас, Мурожаат эълон қилинган куни хўжаликдаги мавжуд 24 та бригада далаларида ҳам терим суръати юқори бўлди. Тўртта участка ва ҳамма бригада коллективлари, кўпминг килограммчи теримчилар ўртасида кунлик юксак унум учун социалистик мусобақа оқшом қоронғусигача қизғин давом этди.

Сўнгги тележка пахта қабул пунктига жўнатилиб, бир кунлик иш натижалари ҳисоб-китоб қилиб бўлингач, Тожибой Жўраев бошқараётган 2-участка пахтакорлари энг юқори кўрсаткичга эришиб, меҳнат беллашувида ютиб чиққанлиги маълум бўлди. Ғолиб бўлим коллективи масъулиятли кундаги йиғим-теримда юксак уюшқоқлик кўрсатиб, кечгача 36,8 тонна, яъни йиллик планнинг 3 процентни миқдорида пахта топширишга эришдилар.

Пахта тайёрлашда мавсум бошидан буён карвонбошилик қилиб келаётган Чиннинқул Алимов бошлиқ бўлим заршунослари ҳам ғайрат-шижоат билан ишладилар. Ҳеч қайси картада пишиб етилган пахтани қолдирмай териб олишга ҳаракат қилинди. Натижада шу куни қабул пунктига 22,3 тонна «оқ олтин» жўнатилди. Шуниси қувончлики, топширилган жами пахтанинг 9,1 тоннасини Азимхўжа Сангинов бошлиқ бригада азаматлари териб бердилар.

Оммавий сафарбарлик кунида, айниқса, Абди Гулмуродов раҳбарлигидаги бригада заршуносларининг қувончи чексиз бўлди. Улар бир кунлик ўсишда 4,1 процент натижа кўрсатиб, жами 9,2 тонна «оқ олтин» йиғиштириб олдилар. Шоди Баратов бошлиқ бригада аъзолари эса йиллик планнинг 4 процентни миқдорида (7,1 тонна) пахта тайёрлаб, зарбдор кунни фахрли иккинчи ўринда якунладилар.

Қизғин тус олган ўзаро меҳнат беллашуви туфайли шу куни яна 7 та бригадада кунлик ўсиш 2 процентдан юқори бўлди. Шу ўринда халқ хўжалик планини аллақачон бажариб қўйиб, юксак социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшираётган бригадалар ҳимматини алоҳида таъкидлаш ўринлидир. Таниқли пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова, Юсуф Юнусов, Маъмир Қўшбоевлар раҳбарлик қилаётган бригадалар юксак суръат учун курашнинг ташаббускорлари бўлдилар. Қаҳрамон бошлиқ бригада азаматлари халқ хўжалик планини 115,5 процент қилиб бажариб қўйган бўлсаларда, далаларда ҳосил бошқа бригадаларга нисбатан камроқ қолганлигига қарамай, уюшқоқлик билан меҳнат қилиб 3,9 тонна дурдона йиғиштириб олдилар. Пешқадам бригаданинг ҳозиргача Она-Ватан хирмонига тўккан «оқ олтин»и 360 тоннадан ошди.

Бироқ, йиғим-теримда ҳамма бир жон — бир тан бўлиб, фидойилик кўрсатаётган шундай долзарб масъулиятли кунда айрим бригадаларда ўзбек пахтакорларига ёт бўлган бепарволик, сусткашлик каби иллатларнинг кўзга ташланиб қолиши барчанинг кўнглини ранжитиши аниқ. Рустам Мусурмонов билан Раҳмат Нодировлар бошлиқ бригада аъзоларининг ўша кунги иш натижалари колхозчиларни қониқтирмади. Чунки, ҳар иккала бригадада эрталабдан кечгача терилган пахта бир процентга ҳам етгани йўқ. Тўғри, бунинг объектив сабаблари бўлиши мумкин. Лекин, шундай бўлса-да, ҳозир сабаб ва баҳона ахтарадиган пайт эмас, аксинча ҳали далаларда терилмай ётган бойлигимиз бўлган «оқ олтин»имизни ёғин-сочин остида қолдирмай, тезроқ йиғиштириб олиш чораларини излаб топадиган тиғиз пайтдир. Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати ҳам бошидан охиригача ана шу ягона мақсадга қаратилган.

Мурожаатнинг даъваткор кучи Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз пахтазорларидаги бир кунлик шижоатли меҳнат натижаларида яққол кўриниб турибди. Шу куни 107,2 тонна пахта тайёрланиб, йиллик план 79,26 процентга етказиб қўйилди.

Пахтазорларда ҳали ҳосил чўғи мўл. 1780 гектар майдондан 7000 тонналик хирмон уюшдек юксак социалистик мажбурият олган колхоз заршунослари Мурожаатга жавобан оммавий сафарбарликни янада кучайтириб, терим-суръатини тобора жадаллаштирмоқдалар.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

ХИРМОНГА БАРАКА

РЕПОРТАЖ

БУ ХЎЖАЛИККА кўп йўлим тушган. Бундан ўн, ўн беш йил муқаддам ҳам, ундан кейин ҳам. Бектемирга етишингиз билан чап тараф — Янгибозор томонга муюлишда катта дарвоза бор. Дарвозадан киришингиз билан қатор трактор, пахта териш машиналарига кўзингиз тушади. Авваллари бу жойни хўжаликнинг саройи дейишарди. Лекин нимагадир колхоз раҳбарлари керак бўлса, шу ердан топардингиз. Энг зарур, муҳим ишлар шу ерда ҳал қилинарди. Орадан кўп йиллар ўтди. Ҳозир ҳам шу сарой мавжуд. Аммо аввалгидан анча кенгайган, машиналар сони ҳам кўпайган. Энди дарвоза пештоқига «Автобаза» деб ёзиб қўйилган. Куни кеча одат бўйича яна шу дарвозага кириб боргандик. Эрталаб. Пахта тайёрлаш бўйича маълумот ёзилган тахта ёни гавжум. Бир одам бўр билан бригадалар, механик-ҳайдовчилар фамилияси рўпарасига янги рақамларни ёзяпти, бошқалар ким қанча тергани билан қизиқишяпти. Баъзилар «ўҳу» дейди ҳаяжон билан. Яна бошқаси «Яшавор, азамат» дейди, илғор механизаторга таҳсин ўқиб.

Колхоз раҳбарларини сўрагандик «раис Миразиз ака Рўзиматов ҳозиргина далага 10-11 бригадаларга чиқиб кетди, партком секретари шу ердалар», — деди автобаза қоровули.

Тахта ёнига яқинлашамиз. «Балли, Рустам! Кеча 12 тонна терипти-я», — сўзлари бизни ҳам қизиқтириб қўйди. Механик-ҳайдовчилар рўйхатидан уни излаймиз. Рустам Абдураззоқов — мажбурияти 150 тонна. Бир кунлик тергани 12 тонна.

— Шу механик-ҳайдовчини кўрсак бўладими? — сўраймиз биз ҳам ошиқиб.

— Албатта, бўлади. У ҳозир далада, биринчи бригада пайкалларида, — жавоб қилади партком секретари.

Рустам 75 гектарлик яхлит пахтазорда ишлаётган экан. У бункердаги пахтани прицепга ағдаргунча қараб турдик. Кейин машинадан чаққон сакраб тушди-да, биз томон келди. Олдимизда бўйдоргина, қуёшда қорайган чеҳраси, ёқимтой йигит турарди.

— Келинглар.

— Хорманг, азамат. Кеча нормани ошириб бажарибсиз, жуда хурсандмиз, — дейди партком.

Рустам мийиғида самимий кулиб қўя қолди. Мусобақа шартларини қандай бажараётганлигини сўрадик.

Уста механизатор биринчи навбатда иш қуролини эъзозлайди. У билан тиллашади. Ҳар бир кичик қисмини ҳам беш бармоғидай билади. Шунинг учун ҳам пайкал бошига бир бориб келишнинг ўзида бункердан 800 килограмм пахта тўкади.

Рустамни бир дақиқа ҳам ишдан қолдиргиси келмайди, кишининг. Дарвоқе, ўзи ҳам машинасига қараб «ҳозир» деяётгандай эди. У яна абжирлик билан рулга ўтирди, эгат оралаб юриб кетди, лўппи очилган пахталар бункерга тушарди. Шу манзаранинг ўзи naҳадар гаштли. Кенг дала бўйлаб қудратли кема сузиб борар, Рустамнинг кўнглидай оппоқ пахта ғарами ортарди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозга тадбиркор пахтакор Миразиз ака раислик қилади. Унинг барча иши пухта, режаси билан адо этилади. Ўзидаги ана шу хислатни колхозчиларга ҳам сингдирган. Мана Рустамнинг ишини кузатиб туриб буни яққол кўрдик. У ўн йилдан буён механизаторлик қилар экан. Дастлаб тракторчилик курсини тугатиб, колхозда ер ҳайдади, сув чиқаришда — насосда ишлади. Лекин раис пахтачилик илмини чуқурроқ эгаллашга ундади. Шунда у қишлоқ хўжалик техникумида сиртдан ўқиб агрономлик касбини ҳам эгаллайди. Шулар ҳақида суҳбатлашиб турганимизча Рустам бункерни тўлдириб қайтди. Агрегатдан тушиб келгач, орқасига ўгирилди: ҳосил тўкилмадими? Колхозда сифат учун кураш қаттиқ қўйилган. Агар бир тонна пахтани териш жараёнида тўкилган пахта 200 килограммдан ортиқ бўлмаса бунга алоҳида мукофот берилади. Рустамдан эрталабки уч соат ичида неча бункер тўлдирганини сўрадик. У олтинчиси эканлигини айтди. Демак, кечгача анча терса бўларканда, — деймиз.

— Ҳа, пахта яхши очилган кезларда бир кунда 20 тоннагача тердим, — дейди Рустам.

Бу орада прицеплар ҳам тўлди. Уни Йўлдош Султонов ҳайдаб кетди. «Бу олтинчиси» — дейди қалби жўшиб.

Пайкал бошига яна бир ёқилғи ортган машина келиб, тўхтади.

— Тожибой ака Сафаров, — дея таништирди уни. У Рустамнинг терим агрегатини ёқилғи билан тўлдириб, бошқа бригадага ўтиб кетди.

Машиналар далага кириши билан иш ниҳоятда унумли бўлиб, колхоз плани ҳам бирдан кўтарилиб кетганди. Бунда албатта Рустам сингари матонатли механизаторларнинг ҳиссаси улкан. Хирмонингиз баракали бўлсин, азаматлар!

Ф. УСМОНОВА.

Бўстонлиқ районидаги «Новгород» картошкачилик совхози коллективи лалмикор ерларда ғаллачилик билан ҳам шуғулланади. Бу йил ғаллачилик бригадаси пландаги 100 тонна ўрнига 300 тонна ғалла сотди. Айни кунларда ғаллазорларда кузги шудгорлаш ишлари қизғин тус олган. Суратда: ҳайдов тракторлари далада.

И. Портнов фотоси.

ГЕКТАРИДАН 80 ЦЕНТНЕРДАН ШОЛИ

КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун курашаётган Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозининг Раиса Ивановна Хегай бошлиқ бригадаси шоликорлари катта ютуқни қўлга киритишмоқда. Улар давлатга 848 тонна шоли топшириб планларини муддатидан олдин муваффақиятли бажардилар.

Бригадада бешта звено ташкил этилган. Бу звеноларда экинлар парвариши намунали йўлга қўйилганлиги туфайли баракали хирмон кўтарилди. Павел Ким бошлиқ звено аъзолари 9 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 102,3 центнердан шоли топширишга муваффақ бўлдилар. Юлиан Ли, Петр Дя ўртоқлар бошлиқ звенолар ҳам юқори кўрсаткичларга эришдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Октябрь чақириқларига лаббай деб жавоб берган шоликорлар қолган ҳосилни тезда йиғиштириб олиб, янчиб давлатга топшириш учун барча куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Шу билан бирга келгуси йил мўл ҳосилига тайёргарлик кўриш ишлари ҳам кучайиб кетди.

ЎҚУВЧИЛАР ҲИССАСИ

Пахта учун кураш кетаётган ҳозирги кунларда Оржоникидзе район меҳнаткашлари ва мактаб ўқувчилари ҳам улкан хирмонга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ўқувчилар Бўка, Чиноз районларидаги хўжаликларда пахтакорларга ёрдам беришяпти.

Мавсум бошидан бери улар бу икки районда 2238 тонна оқ олтин териб беришди. Байрамгача ҳашарчилар яна 130 тонна ҳосилни йиғиб-териб олишга сўз бердилар. Ўқувчиларнинг ўзаро социалистик мусобақасида 29 ва 12-мактаб коллективлари пешқадамлик қилмоқдалар. 29-мактаб теримчилари Қизил байроқ билан мукофотландилар.

Оталиқ районидаги хўжаликларда оржоникидзелик бадиий ҳаваскорлар ҳам тез-тез бўлиб турибдилар. Улар ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан пахтакорларни мамнун этишмоқда.

СУРЪАТЛАРДАН ЧАҚНАСА ЧАҚИН

Тўққиз ўғлон, тўққиз азамат,
Ҳаммасида бир эзгу ният.
Кеча-кундуз тинмайин бир он,
Марра сари интилар чунон.
Энг олдинда Ғалаба — ғолиб,
Зафар туғин қўлига олиб,
Ҳамон қилар карвонбошилик,
Ҳиммат тўла қалби оташлик,
Суръатида ҳануз суръат бор,
Янги ғалабага даҳлдор.
Унинг изин қувиб жадаллаб,
Олға борар отни эгарлаб,
Бўка, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл,
Дилда меҳри пахтасига мўл.
Коммунистик, Бекобод, Чиноз,
Қадди бўлиб бормоқда дароз.
Аммо Пискент, Оққўрғон эса,
Андак ортда қолмоқда, нега!
Ваҳоланки, элу-юрт билар,
Илғорликда аввалги йиллар,
Оққўрғонга етар йўқ эди;
Ҳар бир сўзи отган ўқ эди.
Ибрат эди ҳамма-ҳамчага.
Ўхшар эди катта кемага.
Пискентнинг ҳам нечун шашти паст!
Меҳнат унумининг шашти паст!
Кунга фурсат қилолмас тоқат.
У ёқтирар суръатни фақат.
Демак, ғоят тезкорлик керак.
Беллашувда ошкорлик керак.
Ғар юк тортса барча баробар,
Қолоқликдан қолмагай асар.
Шунда Пискент ва Оққўрғон ҳам,
Кучга тўлган Чиноз ўғлон ҳам,
Сафдошлари янглиғ илдамлаб,
Ғалабадек роса жадаллаб,
Ният қўрғонин тезда забт этгай,
Шак-шубҳасиз манзилга етгай.
Баланд тутиб қаддин ўша он,
Тўққиз полвон, тўққиз қаҳрамон,
Меҳнат самарасин қошида,
Туриб улкан хирмон бошида,
Вафодорлик тимсоли бўлиб,
Чеҳралари қуёшдай кулиб,
Партияга, она-Ватанга,
Борлиғини хўб буркаб шонга,
Рапорт бергай бешак, бегумон.
Тўққиз ўғлон, Тошкент—паҳлавон.
Суръатлардан чақнаса чақин,
Узоқ эмас у кунлар, яқин.

Шоҳид ТОҲИРОВ.

ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДАН

Кейинги йиллар ичида партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалигининг асосий тармоқларидан бири бўлган чорвачиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Чорвачиликни ривожлантиришнинг ҳозирги даражаси халқимизнинг гўшт, сут ва бошқа маҳсулотларга нисбатан тез ўсиб бораётган эҳтиёжини тўла қондира олмаяпти. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг шу йил июль ойида бўлиб ўтган Пленуми бу масалани атрофлича таҳлил қилиб, уни ҳал этиш тадбирларини белгилади.

Оржоникидзе районига қарашли бўрдоқичилик базаси коллективи ҳам шу пленум қарорларидан руҳланиб, гўшт етиштиришни кўпайтириш борасида астойдил меҳнат қиляпти. Биз бу йил зиммамизга план бўйича 245 тонна гўшт тайёрлаб бериш топширигини олган эдик. Шу йилнинг 18 октябрь куни вазифамизни шараф билан адо этдик ва эндиликда мажбуриятни бажариш учун курашмоқдамиз.

Ўн ой ичида 20720 қўй ва 1235 та қорамолни семиртириб, давлатга топширдик. Базадаги ҳар бир ходимнинг, чорвадорнинг тўла масъулият сезиб ишлаши, фидокорлиги туфайли анча ютуқлар қўлга киритилди. Бир сутка давомида ҳар бир қорамолни ўртача 600 грамм ўрнига 850 грамм, қўйни 100 ўрнига 150—200 грамм семиртиришга эришдик. Айниқса, интенсив метод асосида боқиш бизга жуда қўл келди. Қорамоллар ва қўйларни нормадагидан 15—20 кун олдин етилтирдик. Чорвадорларимиз ҳар бир қорамолнинг тирик вазнини 420—430 килограммга, қўйнинг тирик вазнини эса 48-50 килограммга етказиб топширдилар.

Бизнинг муваффақиятларга эришувимизда бригадалараро социалистик мусобақа муҳим роль ўйнамоқда. Ҳар ойда мусобақа якунлари чиқариб борилади. Илғорлар рағбатлантирилади. 12 ой давомида пешқадамлик қилган молбоқарлар эса йил охирида бир маоши миқдорида яхлит мукофотланади. Бизда бир неча йиллардан бери ана шундай обрў-эътибор топиб келаётган чорвадорлар анчагина. Қўйчиликда кўп йиллик тажрибага эга бўлган С. Муҳаммаддиёров, Ў. Махулдаев, Ш. Қаюмов, С. Жалғабоевлар илғорлик кўрсатаётган бўлсалар, қорамолларни бўрдоқига боқишда В. Битюков, М. Малименкова, Г. Пенковскаялар намунаси диққатга сазовор бўляпти.

Ишимизнинг ривожли бўлишида коллективимизда тузилган депутатлик группаси муҳим роль ўйнамоқда. Бу группага Тузель қишлоқ Советининг депутати Анатолий Дмитриевич Дикухин бошчилик қилади. Унинг группасидаги Зина Баранова, Лида Воропаева сингари жонкуяр халқ вакилларининг активлиги ва ҳаракатчанлиги туфайли чорвадорларнинг иш ва турмуш шароити яхшиланди.

Депутатлар қишлоқ территориясини ободонлаштириш, йўлларни тартибга келтириш борасида ҳам анчагина тадбирларни амалга оширдилар. Улар ишда ўрнак кўрсатишлари билан биргаликда ўз округларидаги сайловчилардан тушган наказларни бажариб, ҳурмат топмоқдалар.

Маълумки, чорва молларининг маҳсулдорлигини оширишда озуқадан унумли фойдаланиш, уларни аниқ рацион асосида озиқлантириш муҳим роль ўйнайди. Тежамкорлик, озуқа исрофгарчилигига йўл қўймаслик, уни тўғри сақлай билиш, молбоқарларга тўғри тақсимлаш ҳам муваффақият омилидир. Бу жиҳатдан коллективда кўп йиллардан буён ишлаб келаётган Давлат Алиматов меҳнати мақтовга лойиқдир. Унинг ўз ишини пухта билиши туфайли бир неча йиллардан буён озуқа исрофгарчилигига йўл қўйилмаётир, давлат мулки саранжом-саришта сақланмоқда. Ана шундай эҳтиёткорлик, тежамкорлик ва молларни бўрдоқига боқиш муддатининг қисқариши ҳисобига базамиз бу йил давлатга пландаги 365 минг сўм ўрнига 500 минг сўм соф фойда келтирди.

Районимизда бўрдоқичиликнинг истиқболи катта. Ҳозирги кунда биз яна 700 қорамолга мўлжалланган тим қуряпмиз. 1980 йилда эса 6 минг бош қорамол, 20 минг қўй сиғадиган бўрдоқичилик комплекси бунёд этилади.

Мансур ҚЎЧҚОРОВ,
Оржоникидзе районидаги бўрдоқичилик базасининг директори, Тузель қишлоқ Советининг депутати.

СОВЕТ АРМИЯСИ — ОКТЯБРЬ ФАРЗАНДИ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

Ҳарбий ватанпарварлик саҳифаси

№ 170

МАРДЛИК МАКТАБИ

...Тарих шуни тасдиқлайдики, Тошкентда 1905 йили бўлиб ўтган қуролли қўзғолон ишчилар ва гарнизон солдатлари томонидан биргаликда тайёрланган эди. Қалъадан уч марта отилган тўп овози қўзғолонга чақирувчи сигнал ролини ўташи лозим эди. 20 ноябрь куни биринчи Тошкент резерв батальонининг бешинчи ротаси қўзғолонга сигнал берди. Бу рота 15 дан 16 ноябрга ўтар кечаси тревога эҳтимоли учун навбатчи этиб тайинланган эди. Оқшом соат 9 ва 10 орасида кечки йўқламадан сўнг бу ротанинг солдатлари «Ура» садолари билан милтиқлари турган бурчакка ташланишди. Улардан сўнг қалъада жойлашган артиллерия ротасидан ташқари ҳамма қисмлар қуролланишди... Соат 12 ларда қўзғолончилар учта ўқчи батальон ва артиллерия қуршовига олинди. Тенгсиз жанг бошланди. Эрталабга бориб қуролли қўзғолон қақшатғич равишда бостирилди.

Тошкент қалъасидаги қонли воқеалар Туркистон ўлкасида чоризм учун даҳшатли воқеаларнинг муқаддимаси бўлиб хизмат қилди.

Бу лавҳа «Энг жанубий чегараларда» китоби[1]) нинг «Туркистон устида бўрон» бобидан олинди. Бепоён Ватанимизнинг жанубий чегараларини қўриқлаб, совет кишиларининг тинч ва ижодий меҳнати посбонлигида турган Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг тарихи шонли воқеаларга бой 61 йилдирки коммунизм қўраётган улуғвор жамиятимизнинг эришган барча ғалабаларида совет Қуролли Кучларининг муносиб улуши бор. Китоб ана шу муҳим ҳисса, Армия билан халқнинг монолит бирлиги, мана шу бўзилмас бирлик туфайли қўлга киритилган ажойиб муваффақиятлар ҳақида ҳикоя қилади.

Китоб муаллифи генерал-полковник С. Е. Белоножко-дир. Степан Ефимович Советлар мамлакати ватанпарварларининг ягона сафида солдат шинелини кийиб, совет кишиларининг озодлиги, мустақиллиги, бахт ва саодати учун курашлар йўлида бўлган барча қийинчиликларни енгиб, ҳарбий билим юрти курсантлигидан генерал полковниккача, Қуролли Кучларининг оддий жангчисидан Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондонлигигача бўлган жанговар босқичларни босиб ўтди. 10 йилдан ортиқроқ вақтдан бери Туркистон ҳарбий округида. Унинг китоби Туркистонда Совет ҳокимияти ўрнатилиши, ҳарбий округнинг тарихий ташкил топиши ва ривожланиши ҳақида фактларга ниҳоятда бойдир. Китобга сўз боши ёзган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бу асар ўз мазмун эътибори билан Ўрта Осиё республикалари ва Туркистон ҳарбий округи тарихини яратишга қўшилган муҳим ҳисса эканлигини ҳақли равишда таъкидлайди.

Китоб саҳифаларида туркистончи-жангчиларнинг Ватан посбонлигида эришган ғалабалари, меҳнат, мардлик ва жасорат, олийжанобликва қатъийлик мужассам бўлган жанговар анъаналари босқичма-босқич баён қилинади. Биринчи бобда му-

ЯНГИ КИТОБЛАР

аллиф Туркистонда ишчилар синфининг ташкил топиши, Ленинчи большевиклар партияси раҳбарлигидаги инқилобий ҳаракатлар, социализм ғалабаларини ҳимоя қилиш учун ҳарбий ташкилот тузилиши, армия ва халқ бирлигининг мустаҳкам пойдевори яратилиши, ўлкада қардош халқларнинг интернационал дўстлиги қарор топганлиги, В. И. Лениннинг 1918 йил 4 майда имзолаган Декретига биноан тузилган ўлка ҳарбий ташкилоти (ҳозирги Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи) қўшинларининг жанговар ҳаёти, кундан-кунга ўсиб борган обрўйи ҳақида ёрқин сатрлар битилган.

Улуғ Ватан урушининг жанговар фронти анча йироқда ўтган бўлса ҳам Ўрта Осиё жанубий республикаларининг меҳнаткашлари, ҳарбий округ жангчилари Ватан мустақиллиги учун бўлган ўтли жангларда актив иштирок этди. Китобни ўқир эканмиз, фашистлар Германияси устидан қозонилган ғалабага Совет Шарқи халқлари ва шонли округимизнинг фидокор жангчилари ҳам салмоқли ҳисса қўшганлигига амин бўламиз.

Урушдан сўнг мамлакат халқ хўжалиги тиклана бошлади. Совет халқи уруш келтирган зарарларни бартараф қилиб, мамлакатимизда социализмнинг узул-кесил ғалабасини таъминлаш йўлида меҳнат фронтида ғайрат-шижоат билан фаолият кўрсата бошлади. Аммо империализм ўзининг тинчликка қарши, инсониятга қарши қуролини ташламади. Қуролланиш пойгасини тобора тезлатишга ҳаракат қила бошлади. Мана шу шароитда партия ва халқ ўз фарзанди бўлган Совет Армияси олдига тинчликни сақлаш, хушёр бўлиш ва ҳар қандай агрессорнинг бизга нисбатан ўринишини барбод қилиш учун ҳамиша тайёр туриш вазифасини қўйди. Бугунги кунда туркистончи-жангчилар ана шу вазифани шараф билан бажармоқдалар. Уларнинг жанговар ва сиёсий тайёргарликдаги муваффақиятлари округ қўмондони ёзган китобда ўзининг ёрқин аксини топган.

Ота ва боболарнинг жанговар анъаналарини муносиб давом эттираётган округ жангчилари мамлакатнинг жанубий чегараларини кўз қорачиғидай қўриқлаб, совет кишиларининг коммунизм қуришдек буюк мақсад йўлида қилаётган меҳнатларини ишончли қалқон бўлиб ҳимоя қилмоқдалар. Китоб муаллифи ана шулар ҳақида ҳикоя қила бориб, республикамиз шаҳар ва қишлоқларининг ободонлашуви, саноат ва қишлоқ хўжалигида эришилаётган ютуқлар, партия тарбиялаган раҳбар кадрлар, улар жамиятни ривожлантириш, республика меҳнаткашлари, округ жангчилари ва айниқса ёш авлодни совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашга қўшаётган ҳиссалари ҳақида илиқ фикрлар билдириб ўтади.

Халқ ва Армия ҳамиша бирга. Бу шунчаки шиор эмас, балки ҳаётнинг ўзидир. Айниқса бу Туркистонда яққол сезилади. Чунки халқ ўз ҳимоячиси, юрт посбони бўлмиш армияни эъзозлайди ва қўллаб-қувватлайди. Автор ўзининг сўнгги сўздаги ана шу фикрини китобнинг барча бобларида ҳикоя қилган даврлар билан тасдиқлайди.

Кичик бир истагимиз: республика кинематографчилари китоб асосида фильм яратишса нур устига аъло нур бўлур эди.

Бу китоб туркистончи — жангчилар учун ватанпарварлик дарслиги сифатида хизмат қилишига ишонамиз. Айниқса бу асар ёш жангчиларга Армиямизнинг ғалабалар тўла тарихи ҳақида ҳикоя қилиш билан бирга уларни Ватан ва халқни севишга чорлаши билан аҳамиятлидир.

Генерал-майор
С. ЭРГАШЕВ,
Ўзбекистон ССР ҳарбий комиссари.

[1]) С. Е. Белоножко, «На самых южных рубежах». «Ўзбекистон» нашриёти, 1978 йил.

«Н»-қисм жангчилари ўз олдиларида турган муқаддас бурчни шараф билан бажармоқдалар. Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари жангчиларининг ҳар бир машқи юксак жанговар тайёргарликда ўтмоқда. Ватан ўғлонларини ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам Совет Армияси сафидаги хизматларини намунали ўтказмоқдалар. Суратда: жангчи ракетачилар ўқув машғулотларида.

ТАСС фотохроникаси.

РЕВОЛЮЦИЯ, УРУШ ВА МЕҲНАТ ВЕТЕРАНЛАРИ! ЁШЛАРНИНГ МУРАББИЙЛАРИ! ЁШ АВЛОДНИ СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ РЕВОЛЮЦИОН, ЖАНГОВАР ВА МЕҲНАТ АНЪАНАЛАРИ РУҲИДА ТАРБИЯЛАШДА АКТИВ ҚАТНАШИНГИЗ!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ОКТЯБРЬ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ШУНДАЙ ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДАЛАР

ТАШАККУРНОМА ВА НАВБАТДАН ТАШҚАРИ ОТПУСКА

ВАТАН олдидаги йигитлик бурчини ўтаётган тенгдошларим орасида бекободлик Раим Шомуродов, ангренлик Карим Абдуллаев пискентлик Исоқ Маматқуловлар номи илғорлар қаторида тилга олинади. Шуниси қувончлики бу юртдошларим жанговар ва сиёсий тайёргарликда командиримизнинг бир неча бор ташаккурномасини олишга муяссар бўлишган. Мен бугун ҳарбий хизматимиз ҳақида эмас, балки бебаҳо ризқи-рўзимиз, бойлигимиз бўлган ғалла ўримида яқиндан кўмаклашган дўстларим ҳақида ҳикоя қилиб бермоқчиман.

Яқинда бўлинмамиз солдатларидан бир группаси украиналик ғаллакорларга кўмакка чиқишди. Куч ҳам, техника ҳам ўзимиздан эди. Раим Шомуродов билан Карим Абдуллаевлар шоферлик касбидан хабардор бўлишганлиги учун ғалла ташишга қарор қилишди. Исоқ Маматқулов эса енг шимариб ширин таомлар пиширишга киришди. Солдатлар ўртасида ўзига хос бошланган бу мусобақада Раим Шомуродов ғолиб келди. У 700 тоннадан ортиқ ғаллани манзилга ташиб берди. Бу меҳнат эвазига номи ёзилган соат ва мақтов ёрлиғи билан тақдирланди. Командирлик томонидан эса навбатдан ташқари отпуска билан мукофотланди.

Султонмурод ЖЎРАЕВ,
оддий солдат.

БИРИНЧИ ЗАРБА БИЛАН

ПОЛИГОНДАГИ аҳвол гўё жанг майдонини эслатарди. Зенитчилар ҳаводаги душман нишонларини тез ва беҳато уриб туширишни машқ қилардилар. Қурол-яроғ ва тўпларнинг овозлари, командирларнинг кўрсатмалари, жангчиларнинг рапортлари бир-бирини босиб кетарди.

— Позиция эгаллансин! Сержант Александр Горбушиннинг командаси эшитилди. Жангчилар «душман»нинг ҳаводаги нишони пайдо бўлишини диққат билан кута бошладилар.

— Биринчи сектор доклад қиляпти, «душман» нишони пайдо бўлди,—деб хабар қилди Валерий Помешиков.

— Жангга тайёрланинг,—яна команда янгради.

Ўша заҳоти зенитчи мерганларнинг докладлари бир-бирига уланиб кетди.

— Зенитчи мерган Помешиков жангга тайёр!

— Зенитчи мерган Амирасхонов жангга тайёр!

— ...Тайёр!... Тайёр! деган овозлар акс садо бергандай бир-бирига уланиб кетди.

Сержант Горбушин командаси янгради.

— Нишон йўқ қилинсин!

Зенитчи мерганлар биринчи зарбадаёқ нишонларни шикастлашди. Шу куни машғулотда сержант Горбушин бошқарган бўлинма жангчиларининг аксарияти «аъло» баҳо олди.

Василий КАРГАПОЛОВ,
ҳарбий мухбир.

КЕЧА ЎРГАНИБ, БУГУН ЎРГАТИБ

ЎҚУВ машғулот хонаси. Икки-та-учтадан бўлиб олган солдатлар автоматни қисмларга ажратиш ва йиғиш билан машғуллар. Эркин Назаров кечагина командир унга бириктириб қўйган икки ёш солдатга қуролни қисмларга ажратиш ва қайта йиғишни ўргатмоқда. Олдинига малла соч, кўк кўз, ўрта бўйли Владимир Южаков автоматни қўлга олди. Лекин унинг ҳаракатида ишончсизлик аломатлари сезилиб турарди. У гоҳ қўлидаги автоматга, гоҳ Эркин Назаровга қарарди. Шу тобда Эркин ўзи биринчи автоматни қўлга олганини, қаршисидаги йигитдек нима қилишни билмай турганида командири йўл-йўриқ кўрсатганини эслаб, Владимирни юпатган бўлди. Шошилмасдан, бирма-бир қисмларнинг номини айтиб уларни ажратди ва қайта йиғиб кўрсатди. Шу машғулотда Владимир Южаков қуролни қисмларга ажратиб, қайта йиққан бўлсада, лекин у ҳар қанча уринмасин Эркин Назаровдек тез ва дадиллик билан қила олмади.

— Ҳеч қиси йўқ, ҳа демай ярим минут ичида йиғадиган бўласан.

Ватан олдидаги хизмат бурчини тамомлаётган Эркин Назаровнинг асли касби қурувчилик. У неча ўнлаб оилаларга қувонч ҳадя этишда ўз ҳиссасини қўшган. Мана бугун ҳарбий хизматда бурчини ўташ билан бирга лозим бўлганда бу ҳунарни ҳам ишга солмоқда. Ҳарбий тайёргарлик аълочиси Э. Назаров хизмат давомида бетончи ва сувоқчилик касбларини ҳам ўзлаштириб олди. Бу тенгдошимнинг расми бўлинмамиз «Ҳурмат тахтаси»дан ўрин олганлиги билан фахрланаман. Яқинда у навбатдаги саккизинчи ташаккурномага сазовор бўлди.

Қудратли Совет Армияси сафида садоқат билан хизмат қилаётган Эркин Назаровдек ўт юрак йигитларимизни кўрганимда халқимнинг «Яша дейман, ўғлим» деган сўзлари ёдга келади.

Абдуҳамид ПАРДАЕВ,
оддий солдат.

АЪЛОЧИ БЎЛИНМА МАШҚДА

Капитан Гришин командирлик қилаётган рота состави интернационалдир. Бу ерда рус ва украин, ўзбек ва белорус йигитлари елкама-елка туриб, она-Ватан олдидаги ўз йигитлик бурчларини адо этмоқдалар.

Рота жангчилари бу йил Ленин комсомолининг 60 йиллиги шарафига ўзаро социалистик мусобақани қизғин авж олдириб юбордилар. Улар орасида «Дастлабки ўқ биланоқ аниқ мўлжалга олайлик», деган ташаббус туғилди. Рота жангчиларининг бу шиори бошқа ерларда ҳам қизғин қўллаб-қувватланди. Рота зенитчилари эса мусобақанинг пешқадамларидан бири бўлдилар. Кичик сержант У. Сайдалиевнинг зенитчилар расчети барча ўқув ва сиёсий тайёргарлик машғулотларида энг юқори кўрсаткичларга эришди. Бўлинма жангчиларидан Б. Достав, разведкачи, кичик сержант Г. Фроловлар мусобақа пешқадамлари бўлибгина қолмай ёш жангчиларга устозлик қилишмоқда. Улар Совет Армияси сафига яқиндагина келган қуролдош дўстларига бор билим ва тажрибаларини ўргатмоқдалар.

Аҳил рота коллективи шу кунларда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 61 йиллигини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўрмоқда.

А. АБДИЕВ,
оддий солдат.

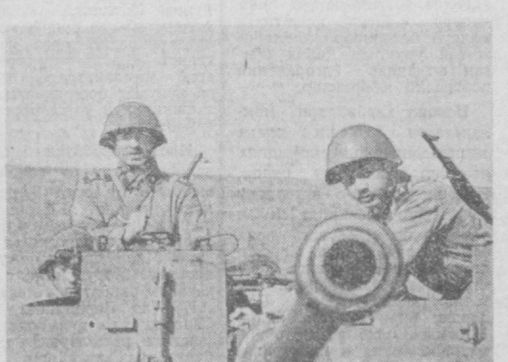

Суратда: аълочи бўлинма жангчилари ўқув машғулотларида.

Б. Какарумов фотоси.

РАЗВЕДКАЧИ ХОТИРАЛАРИ

СУҲБАТИМИЗ Улуғ Ватан уруши йилларида жангчиларимиз кўрсатган мислсиз жасоратлар ҳақида борарди. Маҳамад ака Турсунов ўша суронли йилларда урушга бирга отланган тенгқурлари ҳақида сўзлар экан, бугунги нурафшон кунимиз учун жонларини фидо қилган қуролдош дўстлари ҳақида дилдан сўзлаб берди.

— Минг тўққиз юз қирқ учинчи йилнинг қаҳратон қиши эди. Қуролдош дўстларим калининлик А. Кукушкин, наманганлик Э. Раҳмонов ҳамда янгийўллик М. Жумақуловлар билан бирга жанговар топшириқ олдик. Куни билан тиним билмаган душманнинг пулемётини йўқ қилишимиз лозим эди. Айни ярим кечада 500—600 метрча масофани эмаклаб босиб ўтиб жанговар вазифани бажариб қайтдик. Сўнгра суҳбатдошимиз Днепр бўйида бўлган шиддатли жанглар ҳақида гапириб, ўша кезлари шонли Ленин партияси сафига аъзо бўлиб кирганлигини ҳикоя қилиб берди. Маҳамад ака шкафдаги китоблар орасидан сарғайиб кетган фронт газетаси ҳамда кичик бир сумкачани олиб кўрсатди. Буларни қўлимга олсам ўша суронли йиллар, разведкадаги ишларимиз хотирамга тушади, — деди собиқ жангчи.

Бир неча бор душман билан юзма-юз келиб, ўлимга тик боққан довюрак М. Турсунов урушдан кўксини «Қизил Юлдуз» ордени ҳамда қатор медаллар билан тўлдириб қайтди. Яна севган касби мураббийлик қила бошлади. Мана қарийб қирқ йилдирки жангчи педагог ўқитувчи деган шарафли касбни ардоқлаб келмоқда. Ҳозирда у Ленин номли 15-мактабга бошчилик қиляпти.

А. ОРИПОВ,
Чиноз райони.

ОРДЕНЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Байрам кунлари, катта йиғилиш ва тантаналарда Ўрол ака ва унинг умр йўлдоши Қизларсора опа фронт ва тинч меҳнатда кўрсатган жасоратлари эвазига олган мукофотларини тақиб учрашувга йўл олишади. Таниш-билишлар, ошна-оғайнилар, ёшлар уларга ҳавас билан боқишади. Чунки уларнинг босиб ўтган йўли ҳаммага намуна, ўрнак бўларлидир.

Ўрол аканинг кўксини «Қизил Юлдуз», II даражали «Шуҳрат» орденлари ва қатор медаллар безаб турипти. Собиқ жангчи бу мукофотларни манфур душман билан бўлган аёвсиз жангларда кўрсатган мардликлари эвазига олган.

— Минг тўққиз юз қирқ учинчи йилда партизанлар отрядида жанг қилардим,— деб эслайди Ўрол ака,— Могилевскдан Климовичга йўлга чиққан қурол-яроғ ҳамда техникани ортган душман эшелонини йўқ қилиш ҳақида буйруқ олдик. Отряд командири В. Марков, мен, қуролдош дўстларим Борис Прохоров, Антон Васильевлар бу операцияни муваффақиятли бажардик. Октябрь ойида Белоруссиянинг Костокович шаҳрида отрядимиз Мазурский номли партизан отрядига қўшилишга муваффақ бўлди. Сўнгра 1-Белоруссия фронтида жанг қилдим. Ўнлаб шаҳар ва юзлаб қишлоқларни душмандан тозалашда катнашдим. Лекин ғалабани Берлинда кутиб олишдек орзуимга ета олмадим. Братислава шаҳри учун бўлган жангда қаттиқ яраланиб госпиталга тушиб қолдим. Ўша ерда Ғалаба ҳақидаги хушхабарни эшитдим.

Собиқ жангчининг умр йўлдоши Қизларсора эса тинч меҳнат фронтида жасорат кўрсатганлардан. Бу илғор сут соғувчини Бекобод районидаги «Победа» колхозида кўплар меҳрибон устоз, яқин маслаҳатгўй деб биладилар. Бахтини меҳнатдан топган бу аёл кўксини Меҳнат Қизил байроқ, Ҳурмат белгиси орденлари ва қатор медаллар безаб турипти.

Бердимуродовлар оила аъзолари жамул жам бўлиб қолишганда орденлар ҳақида гап очилгудек бўлса Ўрол ака уруш йилларидаги хотиралари ҳақида, Қизларсора опа эса меҳнатдаги ютуқлари тўғрисида гапириб беришади. Ҳар бир мукофот ҳақида алоҳида бир ҳикоя қилишади.

З. ЮСУПОВ,
С. БОЛТАБОЕВ.

ЖАНГЧИ-АГРОНОМ

Туш пайти. Бутун оила аъзолари жамул-жам бўлиб хонтахта атрофида ўтиришибди. Суҳбат энди қизиган эди, кўча эшик тақиллаб қолди. Қаюм аканинг армиядаги ўғли Абдуқулдан хат келди.

Абдуқул мактубида отаси, онаси, ака-укаларининг сиҳат-саломатлиги ҳақида сўрагач, ўзининг хизмати ҳақида ёзиб юборибди. Ўғли Ватан олдидаги бурчини яхши ўтаётганлигидан Қаюм ака мамнун бўлиб қўйди.

...Тушликдан сўнг Қаюм ака яна конвертни қўлга олди. Беихтиёр серқадоқ қўллари билан хатни силар экан, кўз ўнгига ўзининг ёшлиги келди. «Тинчликка нима етсин, — хаёлидан ўтказди ота. — Мана хати бир ҳафтада етиб келибди. Биз урушдан ёзганимизда уйдагиларга ойлаб етиб бормасди».

Фашистлар мамлакатимизга бостириб кирганда ёш Қаюм эндигина ҳарбий хизматини тугаллаб, она қишлоғига қайтган, колхозда агроном-энтомолог бўлиб ишларди. Қишлоқдаги ҳамма йигитлар чақириқ қоғози олишди. Қаюм Раҳмонов ҳам яна ҳарбий хизматга отланди.

Уни дастлаб бўлинмага командир қилиб тайинладилар. Оғир жанглар кетарди. Бир куни ўрмоннинг шундоқ ёнгинасидан оқиб ўтадиган анҳор устидаги кўприк ёнида дам олиб ўтиришарди. Шу пайт кўприк ёнида атрофга ола-зарак бўлиб аланглаётган серсоқол чолга кўзлари тушди. У болта кўтариб олган, ҳаяжондан энтикарди.

— Петя шу «бобой»дан кўзингни узма, — деди у қуролдош дўстларидан бирига.

Кейин ўзи чол томонга юрди. Кетидан Пётр ҳам эргашди. Икки қуролдош «чол» немис айғоқчиси эканлигини сезиб, дарҳол қўлга олишди. Командирлик бу хушёрликлари учун бўлинма жангчиларига миннатдорчилик эълон қилди.

Қаюм Раҳмонов бўлинмасига тез-тез масъулиятли топшириқлар бериб туришарди. Бир куни шундай топшириқни бажараётиб, яна бир шубҳали шахсга дуч келиб қолишди. Жангчилар темир йўл станциясида вагонлардан бири томон яқинлашаётганларида станция биноси ёнида аллаким нималардир деб бақираётганлигини эшитиб қолишди. Аввалига эътибор беришмади. Лекин, олдидан ўтиб кетишаётганида у тўсатдан тез-тез юриб жуфтакни ростламоқчи бўлди. «Тил»ни ертўлага тушиш учун тайёргарлик кўраётганда қўлга олишди. Сўнгра ўзлари ертўлага тушдилар. Тушдилару ҳанг-манг бўлиб қолдилар. Пастда, ертўлада икки аёл радиопередатчикда ишлашарди. Улар ҳам немис разведкачилари экан...

Қаюм аканинг кўз ўнгидан уруш манзаралари худди кино лентиларидек ўтарди. Озмунча ерларда жанг қилмади дейсизми! Қишлоғига ғалаба билан қайтган Қаюм ака кўксини безаб турган жанговар мукофотлар шундан далолат беради.

Урушдан сўнгги тинч қурилиш йилларида ҳам Қаюм Раҳмонов ўрнак кўрсатиб меҳнат қилди. Бундан уч йил аввал эса Қаюм ака Раҳмонов қадрдон хўжалиги — Бўка районидаги «Ленинизм» колхози пиллакорларига бригадир қилиб тайинланди. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, тажрибали агроном энтомолог Қаюм Раҳмонов ва қаҳрамон она Марҳамат опаларнинг ўғил-қизлари давримизнинг етук кишилари сифатида элга танилмоқдалар.

Ўртанча ўғли Абдуқулнинг хати узоқ ўйлантириб қўйди шекилли, Қаюм ака рафиқасининг яқинлашиб келганини ҳам сезмай қолди.

— Дадаси, правлениега чиқмоқчи эдингиз, шекилли.

— Ҳа-я, ҳаёл ўлгур олиб қочибди, — деди майин жилмайиб Қаюм ака. Кейин хатни Марҳамат опага тутқазди-да, худди ёш йигитлардек шаҳдам қадамлар билан идорага чиқиб кетди.

Х. АСРАҚУЛОВ,

[ТУРИЗМ]

ИТАЛИЯДАГИ УЧРАШУВЛАР

[Боши газетанинг 28 октябрь сонида].

ГРУППАМИЗДА турли соҳа кишилари бор: врач, педагог, юрист, ҳайкалтарош, инженер... Келган кунимизоқ италияликлар совет мутахассислари билан учрашувлар ўтказиш ниятида эканликларини билдирдилар. Шунинг учун эрталабдан бўлиниб, Косенза атрофидаги шаҳарларга боришга тўғри келди.

СССР Юстиция министрлигининг Совет қонунчилиги Бутуниттифоқ илмий текшириш институти катта илмий ходими, юридик фанлари кандидати Ирина Тиновицкая косензаликларга янги Совет Конституцияси, мамлакатимиз гражданларининг ҳуқуқ ва бурчлари ҳақида гапириб берди.

Медицина фанлари доктори, профессор Маҳкам Пўлатова шаҳарнинг даволаш муассасига борди. У Совет Иттифоқида оналик ва болалик ҳақида қилинаётган катта ғамхўрлик тўғрисида, совет медицинаси, хусусан гинекология ва акушерлик қандай йўлга қўйилганлиги ҳақида суҳбат ўтказди.

— Бизда тиббий ёрдам бепул. Бунинг устига ёш болали оналар давлатдан нафақа олиб турадилар, кичкинтойлар саломатлигини врачлар мунтазам кузатиб боришади, деди у.

Итальянлар учун бу гаплар ажабланарли туюлади. Негаки уларда хизматнинг ҳамма тури каби медицина ҳам пуллик. Масалан, тиш докторига бир марта келиш 150—300 минг лирага тушади, профессорнинг қабулига кириш учун камида 20—30 минг лира бўлиши керак, даволаниш учун эса жуда ҳам катта маблағ талаб қилинади. Шундай бир воқеани айтиб қолишди: яқинда бир кишининг кўзига чиққан арзимас говмуччадан халос бўлиш учун докторга 100 минг лира санаб берибди.

Италияда врачларга эҳтиёж катта. 7 йил университетда ўқиб, диплом олган киши қурби етса хусусий касалхона ёки дорихона очади. Бу ерда дори-дармонлар нархи анча қиммат. Хусусий касалхоналардан ташқари йирик давлат шифохоналари ҳам бор. Чунончи Неаполда Америка Қўшма Штатлари қуриб берган 5 минг ўринли катта шифохона ишлаб турибди. Унинг турли бўлимларида малакали мутахассислар бор. Бироқ бу ерга келиб шифоланишга оддий меҳнаткашларнинг ҳамёни кўтармайди.

Мамлакатда медицинагина эмас, мактаб, таълим-тарбия системаси ҳам пуллик. Итальянлар 6 ёшдан мактабга қабул қилинар экан. Ўқиш 19 сентябрдан бошланиб май ойигача давом этади. Лекин биз Катандзаро шаҳрида бўлган кунимиз мактабда ўқишлар тўхтаган эди. Папа Иоанн Павел I кеча вафот этганлиги муносабати билан бутун мамлакат мотам қилаётган эди. Мактабларга бормасак-да, ўзаро суҳбат ва учрашувлар чоғида Италия маорифи ҳақида кўп нарсаларни билиб олдик. Бу ерда 8 йиллик мажбурий таълим жорий этилган. Давлат мактаблари билан бир қаторда хусусий, конфессионал мактаблар ҳам бор. Мактабларни битирганлар лицей, колледж, техникумларда 5 йиллик программа бўйича ўқитилади. Бунинг учун йилига 20 минг лира тўлаш керак. Хусусий лицей, колледжларда эса талабалардан ойига 45 минг лира олинади. Йигит-қизлар 13 йил ўқигандан сўнг, етуклик дипломи билан тақдирланадилар. Ана шундан кейингина университетларга кириб илм олишни давом эттириш мумкин. Турли университетларда ўқитиш турли муддат давом этади. Масалан, гуманитар фанлар бўйича 4 йил, медицина, электроника соҳалари бўйича эса 7 йиллик ўқиш жорий этилган. Умуман, Италия ўз университетлари билан қадимдан шуҳрат қозонган. Дунёдаги энг биринчи университет Болоньяда очилган экан. Унга ўн биринчи асрда асос солинган эди. Итальян олимларининг амалий оптика, механика ва математикага оид тадқиқотлари XIII асрдаёқ бутун дунёга машҳур бўлган.

Ҳозир ўқитиш системасида жуда кўп проблемалар кўндаланг бўлиб турибди: мактабларда жой етишмайди, дарсликлар жуда кам, ўқув қуроллари қиммат. Мактаблар фақат ўқитиш билан шуғулланиб, ёшларни тарбиялашга эътибор берилмаяпти. Бу проблемаларни ижобий ҳал этиш йўлида Италия компартияси, ёш коммунистлар федерацияси қизғин кураш олиб бормоқда.

Итальянлар биздаги маориф қандай йўлга қўйилганлиги ҳақида қизиқиб қолдилар. Бу қизиқиш мактаб масалалари бўйича ўтказилган конференцияда ўз ифодасини топди. Биз бундай учрашувда қатнашиш учун Режо Калабриядан 40 километр наридаги Бенияра шаҳрига борамиз. Айланма йўл Тиррен денгизи соҳилига олиб тушади. Тик тоғ ён бағирларига зинама-зина қилиб ток экилган. Сўрилардаги қопқора узумлар товланиб кўзни олади.

Бенияра деҳқонлар ва балиқчилар шаҳри. Соҳил ёқасидагилар асосан қилич балиқ тутиб тирикчилик қилади. Ҳар бири 2—3 килограмм келадиган бу хил балиқлар жуда хушхўр. Уларни жаҳоннинг кўп мамлакатларига экспорт қилинади. Шу жумладан балиққа бой Япония ҳам сотиб олади. Тўлқинлар мавж уриб турган мовий денгиз қўйнида балиқчиларнинг кемалари, кемаларга боғланган тўр кўринади...

Чамандек очилиб ётган қизил гул, самбит гуллар атрофини ўраган катта очиқ саҳнли ҳовлига бизни таклиф этишади. Ичкарига кирамиз. Шаҳар муниципалитети аъзолари, маориф ходимлари, жами 60 га яқин киши бу конференцияга келган эди. Юпқа оқ костюм, кўк галстукли 50 ёшлардаги шаҳар мэри Версаге Гарпине сўз олади.

— Совет маданияти кунлари ўтаётган мана шу унутилмас дамларда шаҳар гражданлари, коммунал маъмурияти номидан сизларни табриклайман, хуш келибсиз!

Мэр маданий алоқалар ҳар иккала томоннинг бир-бирини тушунишига яхшироқ ёрдам беражаги ҳақида гапирди. Бу ерга совет кишиларининг биринчи келиши экан. Шунга қарамай, регионимизда сизнинг тарихингиз, мамлакатингиз сиёсатидан хабардор одамлар кўп, деб айтди мэр.

Конференция қизғин савол-жавоблар билан ўтди. Айниқса олдинги қаторда ўтирган бир кекса киши активлик қилди. У ўқитиш системамиз, болаларнинг лаёқатини билиш, конкрет фанлар қай йўсинда ўрганилишини билгиси келарди. Кейин маълум бўлишича, у лицейлар президенти, таниқли математик бўлиб, математикларнинг жаҳон конгрессига — Москвага ҳам таклиф этилган экан. Бироқ саломатлиги кўтармаганлиги учун бу анжуманда қатнаша олмабди. Конференция давомида миллий республикада ўқиш ва ўқитиш ишлари қандай бораётганлиги, олий ўқув юртларига мактабни битирганларнинг неча проценти қабул қилиниши, ўқитувчилар, врачларнинг маошига доир саволлар ёғилиб кетди. Бу саволларга бокулик профессор Теймур Велиев, Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг кафедра мудири, доцент Фотима Абдуллаева ва бошқалар жавоб бердилар.

— Бизда болалар жуда ёшлик чоғидан давлат ғамхўрлиги билан қуршаб олинади. Педагоглар мактабгача муассасалар, ясли-боғчалардаёқ болаларнинг характерини, лаёқатини ўрганишга киришадилар,— деди суҳбатни якунларкан, группамиз раҳбари, Самарқанд шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Шакар Файзиев. У меҳнаткашларга илм олиш ҳуқуқини берган Совет Конституцияси ҳақида, мактабнинг турмуш билан, ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш, болаларга билим билан бирга касб-ҳунар ўргатиш борасида партия ва ҳукуматимиз кўраётган кейинги тадбирлар ҳақида сўзлаб берди.

Суҳбат кейин бир пиёла чой устида, очиқ майдонда узоқ давом этди. Мезбонлар совет кишиларининг турмуши, ҳаёти ҳақида иложи борича кўпроқ билишни истардилар. Биз меҳмондўст, очиқ кўнгил бенияраликлар билан самимий хайрлашиб, Режо Калабрияга шошилдик. Чунки, бугун шаҳарга ҳамюртларимиз «Баҳор» рақс ансамбли етиб келган эди. Биз концертга ошиқаётган эдик.

Ўзбек артистларининг томошаси шаҳарнинг энг катта театри биносида ўтди. Концерт бошланмасданоқ бутун зал, ложалар томошабинлар билан лиқ тўлган, ҳатто биз совет туристларига ҳам жой қолмаган эди. Мезбонлар группамизниноилож префектура (шаҳар амалдорлари) ложасига таклиф этишди.

Парда тортилиб, гўзал ўлкамизнинг мафтункор фасли нафаси димоқларга урилгандек бўлди, булбуллар хониши, қушлар наъмаси қулоқларимиз остида янграб эшитилди: саҳнада ҳаммамизга таниш машҳур «Баҳор» рақси ижро этилаётган эди. Бу номер кетидан артистларимизнинг бошқа чиқишлари ҳам қизғин кутиб олинди. Рақкосалар Малика Аҳмедова, Дилафруз Жабборова, Маъмура Эргашева, доирачи Қаҳрамон Дадаев, қўшиқчи Ҳайрулла Лутфуллаев ва бошқалар катта шуҳрат қозонишди. Айниқса, Муҳаббат Шамаева ижро этган «Катюша» қўшиғи томошабинларга ёқиб тушди. Бу қўшиқ шу ердагиларга Улуғ Ватан урушида совет қуролининг қудратли кучини яна бир карра эслатгандек бўлди. Қўшиққа бутун залнинг жўр бўлиши Европани фашизм чангалидан халос этган совет қўшинларига ҳурмат-эҳтиром ҳамон кишилар қалбида сақланаётганлигини билдириб турарди.

Биз миллий музика ва рақсларимизни эъзозлаб сақлаётган, уни турли эллар ва мамлакатларга таратаётган санъаткорларимиздан фахрланардик. Залда узоқ вақт олқишлар янграб турди. Концерт тугагач совет туристлари номидан артистларга гулдасталар тақдим этдик.

Ўзбек санъаткорларининг концертлари Италиянинг ҳамма шаҳарларида, шунингдек қўшни Мальтада ҳам худди шундай муваффақият билан ўтди. Уларни маҳаллий телевидение орқали трансляция қилиб турилди. Ҳамшаҳарларимиз Адриатика соҳилларида: Пескара, Барлетта, Бари шаҳарларида ҳам бўлдилар.

Айниқса Кротоне шаҳрида очиқ майдонда берилган концерт ҳамманинг эсида қолди. Бу ерда салкам 6 мингга яқин томошабин бор эди.

Ўзбек санъаткорларининг томошалари ҳақида Италия Компартиясининг органи «Унита» газетаси, шунингдек «Паеза Сера», «Журнал де Калабрия», «Карьера дела Сера», «Газета дю суд» сингари йирик матбуот органлари саҳифаларида кўпгина мақолалар чиқиб турди. Артистларга ҳамроҳ бўлган ўзбек кинochилари Турди Нодиров, Қаҳрамон Ҳасанов бу сафар ҳақида махсус фильм учун ҳаяжонли кадрларни суратга олдилар.

С. МУСАЕВ.

[Давоми бор].

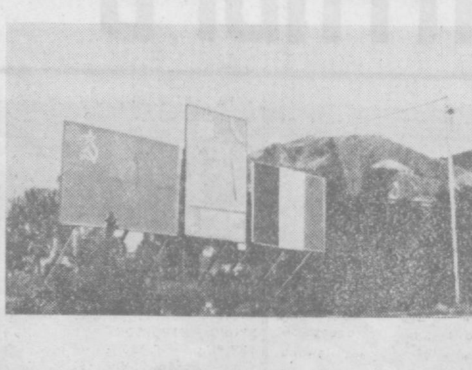

ИТАЛИЯ БЎЙЛАБ. Суратда: Режо-Калабриядаги Совет Ўзбекистони кўргазмаси очилган майдон ва кўргазманинг Ўзбекистон шаҳарлари архитектурасига бағишланган бўлими.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

МУҲИДДИН ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

7 ВА 8 НОЯБРЬ СОАТ 13.00 да

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

Холисхон ҚОДИРОВА

Хонандалар: Ортиқ ОТАЖОНОВ, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Ҳасан КАРИМОВ, Исмоилжон ТУРДИАЛИЕВ, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Нодира АҲМЕДОВА.

Рақкосалар: Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА ва Дилбар АБДУЛЛАЕВА.

Интермедия ва юморда — Абдуфаттоҳ САИДОВ.

Оригинал жанрда — Саттор ИСЛОМОВ.

Программани — Мавжуда ХОЛДОРОВА олиб боради.

●

7 ВА 8 НОЯБРЬ СОАТ 16.00 да

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТЛАР

Олмахон ХАЙИТОВА, Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Шариф СУЛТОНОВ

Хонандалар: Фаҳриддин УМАРОВ, Ортиқ ОТАЖОНОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ.

Рақкосалар: Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Зуҳра ҒОЗИЕВА.

Сатира ва юморда — Шерқўзи ҒОЗИЕВ ва бошқалар.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

●

7 ВА 8 НОЯБРЬ СОАТ 19.30 да

ҚАТНАШАДИЛАР:

Хонандалар: Шерали ЖЎРАЕВ, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Ҳасан КАРИМОВ, Исмоилжон ТУРДИАЛИЕВ, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Нодира АҲМЕДОВА.

Рақкосалар: Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА ва Дилбар АБДУЛЛАЕВА.

Интермедия ва юморда — Абдуфаттоҳ САИДОВ.

Оригинал жанрда — Саттор ИСЛОМОВ.

Программани — Мавжуда ХОЛДОРОВА олиб боради.

Филармониянинг бадиий раҳбари — Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотларининг лауреати, композитор МИРСОДИҚ ТОЖИЕВ.

Билетлар концерт зали кассасида ҳар куни соат 14.00 дан, шанба ва якшанба кунлари соат 10.00 дан сотилади.

КУЙБИШЕВ ШАҲРИДА

15 НОЯБРДА

1966 йилги Давлат 3 процентли ютуқли заёми бўйича

99-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Ютуқлар 40, 100, 500 1000, 2500, 5000 сўмдан қилиб белгиланган.

Заём облигациялари 10 ва 20 сўмлик қилиб чиқарилган.

10 сўмлик облигацияга ютуқнинг ярми тўланади, Ҳар бир миллион сўмга 512 минг, 560 сўмлик 9 минг 400 та ютуқ ўйналади.

Заём облигациялари ҳамма омонат кассаларида сотилади ва сотиб олинади.

Давлат 3 процентли заём облигацияларини сотиб олинг!

ДУНЁ ОВОЗИ

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ЛИВАНДА ҲАМОН КЕСКИНЛИК

БАЙРУТ, 30 октябрь. (ТАСС). Ливан пойтахтидаги аҳвол хавотирли бўлиб турибди. Консерватив «Ливан фронти»нинг қуролли отрядлари тинчликни сақловчи араб давлатлараро кучларга қарши иғвогарликларини тўхтатмаётир. Ўтган кунлар шаҳарнинг шарқидаги Син Ал-Фил, Декван, Мкалес районларида ва Байрутнинг жанубидаги Галерий Симон, Шийях ва Айн Аррумман шаҳарларида қаттиқ отишмалар бўлди, томонлар шу отишмалар чоғида пулемет ва гранатометларни ишга солдилар. Икки ёқлама тўпбозлик бўлиб турди. Ўлдирилган ва жароҳатланганлар бор. Шу районлардаги кўчалар яна бўм-бўш бўлиб қолди, граждан аҳолии подваллар ва пана жойларда бекиниб яшашга мажбур бўлмоқда. Ўнг христианлар тез ҳарбий тайёргарлик кўраётганликлари тўғрисида, уларга Исроилдан келиб турган янги-янги қурол-яроғ ва ўқдорилар ҳақида хабарлар олинмоқда.

Байрутнинг «Ливан фронти» контроллигида бўлган арманлар яшайдиган районида — Бурж Ҳаммудда ўнглар қуролли иғвогарликларни уюштирмоқдалар. Натижада уч киши ўлдирилди ва ўнлаб киши жароҳатлантирилди. Шуларнинг кўплари оғир аҳволда. Бикфайядан сал нарида «Ливан фронти»га мансуб безорилар биринчи жаҳон урушида ҳалок бўлган арманлар ёдгорлигини портлатиб юбордилар.

Исроил ҳарбийлари мамлакатдаги аҳволни янада кескинлаштириш мақсадида яна бир иғвогарлик қилди. Исроил ҳарбий катерлари кечаги кун мобайнида Ливан территориал сувига неча бор бостириб кирди. Исроилликлар Сайда портига бораётган савдо кемаларини тўхтатиб, тинтиб чиқдилар. Шулардан бири зўрлик билан Исроилга олиб кетилди. Ливаннинг соҳил артиллерияси агрессорларга қарата ўт очди.

МАҚСАД—БИРДАМЛИК

БАҒДОД, 30 октябрь. (ТАСС). Бугун Ироқ пойтахтида араб мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг конференцияси очилди. Сурия, Яман Халқ Демократик Республикаси, Ливия, Тунис, Иордания, Саудия Арабистони ва бошқа мамлакатларнинг бу ерга келган ташқи ишлар министрлари, араб мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқлари кенгашнинг кун тартибини тайёрлайдилар.

Ироқ ташаббуси билан чақирилаётган бу ваколатли анжуман бу ерда 2 ноябрь куни очилади. Кенгаш қатнашчилари араблар бирдамлигини мустаҳкамлаш мақсадида Миср президенти Садатнинг бузғунчилик йўли хатарли оқибатларига қарши, АҚШ ва Исроилнинг Яқин Шарқда ўз ҳукмронлигини ўрнатиш режаларига қарши биргаликда иш кўриш программасини ишлаб чиқадилар.

Сурияда чиқадиган «Ас-Саура» газетаси бўлажак кенгаш муносабати билан бундай деб ёзади: араб мамлакатлари Кэмп-Дэвиддаги битимларни коллектив равишда рад этдилар. Араб мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг конференцияси, деб таъкидлайди газета, фаластинлик араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини ҳисобга олиб, Яқин Шарқдаги можарони одилона бартараф этишга эришиш соҳасидаги сира кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни ҳал қилиш манфаатлари йўлида ҳамжиҳатлик ва бирдамликни мустаҳкамлаш учун араблар куч-ғайратларини сафарбар этишлари лозим бўлган араб миллати учун масъулиятли бир пайтда тўпланмоқда.

ИҒВОГАРЛИКЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

ҲАНОЙ, 30 октябрь. (ТАСС). Кейинги кунларда юзлаб Хитой солдатлари Вьетнам территориясининг Кафланг вилоятига неча бор бостириб кирди. Улар разведка қилдилар, Вьетнамнинг мудофаа объектларини вайрон этдилар, маҳаллий аҳолини таладилар, ВСРга қарши бошқа хил иғвогарликларни амалга оширдилар.

Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, 26 октябрда 200 дан ошиқ Хитой солдатлари ва полициячилари сим ғовни олиб ташлаб, Вьетнам территориясининг анча ичкарлигига бостириб кирдилар, бир қанча мудофаа иншоотларини буздилар ва жуда кўп мол-мулкни босиб олдилар. Вьетнам томонининг қаттиқ талабларига қарамай, улар Вьетнамдан чиқиб кетмай, Хитой байроғини кўтардилар ва тартибсизликларни давом эттирдилар. Вьетнам томони қатъий чоралар кўрганидан кейингина Хитой солдатлари Вьетнам территориясидан чиқиб кетдилар.

Октябрь бошларидан бери ХХР солдатлари халқаро темир йўл-чегараси кесишган районда кунига бир неча мартадан ҳар хил иғвогарлик ва тартибсизликлар қилмоқдалар.

● ТОШКЕНТ МЕҲМОНЛАРИ

САҲНАМИЗДА БОЛГАРИЯ САНЪАТКОРЛАРИ

БОЛГАР ва ўзбек халқлари ўртасидаги дўстона алоқалар тобора ривожланиб бораётир. Яқинда Болгария Халқ Республикасида муваффақият билан ўтган ўзбек маданияти кунлари ҳам фикримизнинг ёрқин далилидир.

Болгар дўстларимиз В. И. Ленин номли Марказий музейнинг Тошкент филиалини зиёрат қилдилар. Пойтахтимиздаги бир қатор санъат кошоналари — концерт залларида, театрларда бўлдилар. Жумладан, улар М. Горький номидаги рус Давлат академик театрида «Келинлар қўзғолони», Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрида «Тирик мурда» спектаклларини томоша қилдилар. Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида болгариялик дўстларимиз Ўзбекистон меҳнаткашларининг эришаётган катта ютуқлари билан танишдилар. Шунингдек меҳмонлар Ғалаба районидаги Димитров номли колхозда, Чирчиқ шаҳридаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида бўлдилар. Бу ерларда улар, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг турмуши, меҳнатда эришаётган катта ютуқлари билан танишдилар.

Санъаткорлар бундан ташқари областимизнинг бир қатор маданият саройларида концерт беришиб, томошабинларнинг дилларни хушнуд этдилар. Бадиий ҳаваскорлардан Котя Колева, Гингак Гиняева, Ганчо Собевларнинг чиқишлари томошабинларда катта таассурот қолдирди.

Маълумки, Болгарияда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Бой ила хизматчи» асари қўйилган. Уни СССР халқ артисти марҳум Олим Хўжаев саҳналаштирган эди. Спектакль безакларини Ҳамза номидаги ўзбек Давлат драма театрининг бош рассоми Г. Брим яратган. Ўзбекистон театрларида ҳам болгариялик драматургларнинг ўнга яқин асарлари қўйилмоқда. Бу Болгария санъаткорлари билан Ўзбекистон санъаткорларининг дўстона алоқалари янада мустаҳкамланиб бораётганидан далолат беради.

Болгариялик санъаткорлар пойтахтимиздаги Муқимий номли ўзбек музикали комедия театрида, Островский номли Тошкент давлат театр ва рассомлик санъати институтида, болгар қардошларимиз қуриб тортиқ этган Г. Димитров номли мактабда бўлдилар. Бухоро ва Самарқанд шаҳарларига бориб, қадимий меъморчилик ёдгорликларини кўздан кечирадилар. Шаҳардаги театр коллективлари ва санъаткорлари билан учрашувлар ўтказадилар, санъат мухлисларига катта концертлар қўйиб беришди.

М. ЗАРИПОВ.

СПОРТ

СЎНГГИ ЎЙИНЛАР

Мамлакат футбол чемпионати иккинчи эшелон бешинчи зонаси қатнашчилари ҳам чемпионат финиши сари яқинлашмоқдалар. Яна икки турдан кейин командалар мавсумга якун ясашади. Пешқадам «Олга» ўз майдонида «Бўстон» командасини қабул қилиб 3:1 ҳисобида ғалабага эришди ва очколарни 65 тага етказиб, иккинчи ўринда бораётган Термизнинг «Автомобилист» командасидан беш очко ўзиб кетди. Шундай қилиб, Фрунзе футболчилари зона ғолиби бўлишди ва сўнгги ўйинлар натижасидан қатъий назар келаси йил биринчи группада қатнашишга даъвогар бўлган бошқа зона вакиллари билан финалчилар баҳсида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Ўтган мавсумларда зонада ғолиб келиб, бир неча бор финалчилар мусобақасида қатнашган, лекин биринчи группага ўтиш вазифасининг уддасидан чиқа олмаган «Янгиер» бу йил анча бўш ўйнади. Сирдарё футболчилари фақат чемпионатнинг якунловчи учрашувларини баҳамжиҳатлик билан ўтказиб, аҳволларини анча ўнглаб олишди ва ҳозирда 58 очко билан жадвалда учинчи ўринни эгаллаб туришибди. «Янгиер» сўнгги турда Тошкентда «Старт» командаси билан учрашиб 1:0 ҳисобида ғолиб келди. «Зарафшон» «Текстильшчик» коллективини 3:1, «Автомобилист» эса Магнитогорскнинг «Металлург» командасини 5:2 ҳисобида енгди.

РЕСПУБЛИКА ЧЕМПИОНЛИГИ УЧУН

Кеча «Қибрай» стадионида Ўзбекистон чемпиони унвони учун ҳал қилувчи учрашувларни ўтказаётган олти команда иккинчи давра ўйинларини бошлаб юборди. Бундан аввал бўлиб ўтган учта ўйинда қуйидаги ҳисоблар қайд этилган эди. «Ҳисор» — «Соҳибкор» — 0:1, «Трактор» — «Балиқчи» — 1:2; «Хўжаобод» — «Хоразм» — 1:0.

Кечаги учрашувларгача «Хоразм» командаси 10 очко билан пешқадамлик қилаётган эди. «Ҳисор» командасида 9 та, «Соҳибкор» футболчиларида эса 8 та очко бор.

БАСКЕТБОЛЧИЛАРИМИЗ ҒАЛАБАСИ

Қишлоқ хўжалиги институти спорт залида Тошкент физкультура институти спорт клуби баскетболчилари ўтган йил олий лига билан хайрлашган Пензанинг «Спартак» командаси билан учрашиб, 70:63 ҳисобида ғолиб келди. Кеча командалар такрор учрашдилар.

Тошкент Давлат университети баскетболчилари эса Тартунинг «Эхитая» клуби билан учрашиб, иккала ўйинда ҳам ғолиб келишди. Бу учрашувларда 111:84, 102:75 ҳисоблари қайд этилди. Баскетболчиларимиз навбатдаги учрашувларни бугун ва эртага Ленинградда маҳаллий «Светлана» командаси билан ўтказадилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Шеърларни ўқиб. 10.25 — Кўчманчилар Бадиий фильм. 11.50 — Киносаёҳатчилар клуби. 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 — Халқ куйлари. 16.45 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 17.15 — Фан оламида. 17.45 — Концерт. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.00 — Бугунги Жазоир. 19.45 — Концерт. 20.30 — Лев Толстой куни. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. УЕФА кубоги. «Динамо» (Тб). — «Герта» (ГФР). 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Ўқув кўрсатуви. 10.40 — Малишок. 11.10 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Табиатшунослик. 11.50 — Сўнгги тўп. Бадиий фильм. 18.00 — Болалар учун кинофильм. 18.25 — Ривожланган социализм шароитида КПССнинг аграр сиёсати. 18.45 — Инсон болаликдан бошланади. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Шеърият билан учрашув. О. Матчон. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Куйла, ёшлигим. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.20 — «Салют, Мария». Бадиий фильм, 2-серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Ўқув кўрсатуви. 19.30 — Эстетика. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Пойтахт области далаларида. 21.00 — Янгиликлар. 21.20 — Назарий механика.

●

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1|XI Афсоналар водийсида, 2|XI да Бир актли балетлар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1|XI да Ганг дарёсининг қизи, 2|XI да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 1|XI да Она қизим, 2|XI да Тошкентнинг нозанин маликаси.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1|XI да Фақат ақл сотилмайди, 2|XI да Тўй муборак, қари қиз.

●

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Қозоғистон артистларининг гастроллари, «МЎЪЖИЗАЛАР ЎЛКАСИ» (19.30).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 32533; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 02849. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д—2514.